

Міністерство освіти і науки України

Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Навчально-науковий інститут фінансів, економіки,
управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА: ДЕРЖАВА, РЕГІОН, ПІДПРИЄМСТВО

Матеріали ІХ Міжнародної
науково-практичної конференції

15 травня 2025 р.

Полтава
2025

УДК 338.48:351.863(477)

Романов Артем Сергійович,

*здобувач третього (наукового) рівня вищої освіти
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія
Кондратюка»*

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ

У сучасних умовах трансформації глобального економічного простору та загострення кризових явищ, питання забезпечення економічної безпеки набувають особливої актуальності для всіх галузей національного господарства. Індустрія гостинності як одна з динамічних сфер економіки України, що включає готельно-ресторанний бізнес, туристичні послуги та супутню інфраструктуру, є надзвичайно вразливою до зовнішніх і внутрішніх викликів. Воєнні дії, політична нестабільність, енергетичні кризи, інфляційні процеси та міграційні тенденції суттєво впливають на фінансову стійкість, інвестиційну привабливість та кадровий потенціал підприємств галузі.

Економічну безпеку індустрії гостинності правомірно розглядати як здатність суб'єктів господарювання функціонувати в умовах невизначеності та ризику, зберігаючи конкурентоспроможність, рентабельність і спроможність до відновлення після деструктивних впливів [1]. Формування ефективної системи економічної безпеки вимагає комплексного підходу, який включає моніторинг ризиків, управління ресурсами, стратегічне планування та впровадження інновацій [2]. У цьому контексті актуальним є визначення напрямів забезпечення економічної безпеки індустрії гостинності з урахуванням сучасних загроз та перспектив сталого розвитку.

Індустрія гостинності України функціонує в умовах безпрецедентного рівня невизначеності, що зумовлено як

глобальними, так і локальними викликами, серед яких домінують є повномасштабна військова агресія [3]. З початком повномасштабного вторгнення в перші місяці спостерігався майже 90% спад активності готельно-ресторанного бізнесу, а кількість скасування бронювань у центральних, південних та східних регіонах сягала 85-98% [4]. Цей різкий вплив підкреслює критичну вразливість сектора до геополітичної нестабільності. Серед домінують загроз економічній безпеці варто виокремити воєнні дії, макроекономічну нестабільність, інфляційні процеси, зниження туристичного потоку, енергетичну кризу та дефіцит кваліфікованих кадрів.

Рис. 1. Домінують загрози економічній безпеці індустрії гостинності в Україні

Джерело: складено автором

Згідно з результатами аналізу, представленими на рисунку 1, найвищий рівень загрози формують безпекові фактори, пов'язані з війною, які прямо впливають на фізичну безпеку об'єктів інфраструктури, скорочення попиту та репутаційні ризики. Поряд із цим, суттєвий деструктивний ефект мають інфляційні чинники, що знижують платоспроможний попит і ускладнюють фінансове планування на підприємствах.

Індустрія гостинності України переживає глибоку трансформацію, спричинену військовими діями, макроекономічною нестабільністю та дефіцитом людського капіталу. Це призвело до значного скорочення та переорієнтації сектора. Незважаючи на це, галузь продемонструвала надзвичайну стійкість завдяки швидкій адаптації бізнес-моделей, пріоритетності безпеки гостей та використанню внутрішнього туризму як основного джерела доходу. Криза стимулювала інновації, зокрема у цифровій трансформації та розробці нових, цілеспрямованих туристичних продуктів, таких як воєнний та культурний туризм.

Для сталого відновлення необхідні стратегічні інвестиції у стійку інфраструктуру, цілеспрямована політика розвитку людського капіталу. Одним із перспективних напрямів підвищення економічної безпеки індустрії гостинності в Україні є синергія державно-приватного партнерства, орієнтованого на інвестиційне стимулювання, стандартизацію безпекових протоколів та розвиток внутрішнього туризму. У поєднанні з інструментами державної підтримки це може стати основою для нарощування стійкості галузі у посткризовий період.

Література

1. Вецепура Н.В., Земліна Ю.В. Економічна безпека підприємств індустрії гостинності: теоретичний аспект. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2022. № 35. С. 83-90.

2. Maslii O., Buriak A., Chaikina A., Cherviak A. Improving conceptual approaches to ensuring state economic security under conditions of digitalization. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2025. Vol 133. Issue 13. Pp. 35-45. DOI: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2025.319256>

3. Onyshchenko S., Maslii O., Hlusko A., Yanko A., Cherviak A. Social and Economic Security: Threats and Strengthening Targets. A monograph E-SCIECE SPACE, WARSZAWA, 2023. 203 p.

4. Встояти під час війни: як працюють готелі України. URL: <https://commercialproperty.ua/analitics/vstoyati-pid-chas-viyeni-yak-pratsyuyut-goteli-ukraini>